

Тези мовного питання в Україні.

Сучасна державно-політична ідеологія, яка сьогодні персоніфікується диктаторською владою зразка 2025 року в Україні, з одного боку, по суті, нічим, ментально та функціонально, не відрізняється від автократичних режимів інших пострадянських держав, а з іншого боку – є гібридом усіх форм псевдо державного правління протягом часу своєї формальної незалежності з 1991 року.

Сьогодні, у цьому сенсі, особливо виділяються зразки політики Януковича (ручне кримінально-кланове управління поліцейськими засобами за підтримки олігархами «сім'ї») та Порошенка (ручне станове корупційне пропагандистське управління під прикриттям радикальної ідеології «лицарів і свинопасів»). Ці тенденції – політика за часів Зеленського звела воєдино, утворивши систему-монстра, що пожирає все на своєму шляху, і який штовхнув країну – через цю державну політику – до повного краху.

У 2025 році остаточно і безповоротно, оголилася реальність усього, що відбувалося за ширмою «політики» ці 34 роки життя нової України: промивка мізків з усіх боків, нестримна крадіжка ресурсів, порушення прав і свобод громадян, поділ суспільства на стани згідно автократії олігархічної політики, остаточне встановлення диктатури та спроба її консервування за допомогою націонал-мілітарної ідеології «панівної нації».

Незалежність і свобода вибору – не існували тут у своєму справжньому вигляді ще ніколи, а свободи та права людини – від початку не входили до кола інтересів політиків і влади. Такою є реальність без прикриття й прикрас.

Як одна з поширених ілюстрацій тієї ситуації, в якій ми знаходимося:

Одним із головних і яскравих інструментів реалізації цієї політики влади та одним із наслідків того, що відбувається сьогодні, є «мовне питання» в Україні (яке активно роздухувалося державною політикою коштом гасла – «армія. мова. віра»). Тому для прояснення та пояснення ситуації лише факти у вигляді тез «мовної проблеми».

Відомості щодо сучасної України формату 1991 року (визнаного міжнародною спільнотою та закріплені Конституцією країни):

- ✓ Мульти культурна, полі національна, багатомовна світська країна;
- ✓ Не існує законів, що пригнічують вольне поширення української мови (як державної);
- ✓ Державою здійснюються спроби розвитку української мови;
- ✓ Найпоширенішими в недержавному спілкуванні є українська та російська мови, однак є досить великі групи людей, що розмовляють іншими мовами (білоруська, угорська, румунська, польська, іврит, болгарська, вірменська, грузинська тощо);
- ✓ Мови спілкування не ідентифікують етнічне походження (загалом питання етнічної приналежності є спекулятивним і умовним, оскільки безліч етнічних груп жили на цих землях і генетично перемішувалися століттями);
- ✓ Переважна більшість громадян України є білінгвами, які розуміють обидві мови;

- ✓ Кількісне співвідношення людей, які розмовляють українською та російською мовами на 2025 рік у межах територій підконтрольних Україні – 50:50 (+/-);
- ✓ У довоєнний період співвідношення російської мови до української було відповідно: 70:50; тобто – російською мовою фактично послуговувалася *більша кількість* громадян, ніж українською мовою;
- ✓ Російська мова – не є мовою національної меншини в Україні, тому що *не прив'язана* до етнічної приналежності (безліч етнічних українців, євреїв тощо – говорять російською мовою, а етнічних росіян, поляків тощо – українською мовою);
- ✓ Як розповсюджений приклад: є родини, в яких чоловік, за батьками етнічний українець, розмовляє російською, а жінка, за батьками етнічна росіянка, розмовляє українською (або навпаки), а діти вільно володіють обома мовами – і це не викликає ніяких непорозумінь чи конфліктів через мову спілкування;
- ✓ Загалом російська мова також не є вказівкою щодо етнічної ідентичності в РФ, Білорусі, Казахстані, Європі, США тощо;
- ✓ Російська мова не є маркером громадянина РФ – якого коректно визначати терміном – *росіянин* (той хто проживає на території РФ, не важливо якої національності), тому що сама мова виходить далеко за рамки державної функції (по всьому світу проживає велика кількість людей – що не є руськими або росіянами, але чия базова мова спілкування – російська, і багато хто з них не є вихідцем із СРСР);
- ✓ Розмовляє російською, російськомовний, руський (етнічно), росіянин – різні поняття. Як приклад: російськомовна людина може народитися в іншому загальномовному та етнічному середовищі, може не бути руським і не бути росіянином та навіть не бути слов'янином;
- ✓ Думка, що Україна є споконвічно моно етнічною та моно мовною країною – суперечить історії, реальному стану справ і є виключно політичною маніпуляцією створеної для сегрегації громадянського суспільства з метою його придушення авторитарною владою.

Науковий погляд на походження, розвиток і формування сучасних мов, які співіснують в Україні:

- ✓ На території сучасної України протягом тисяч років існували різні цивілізації, племена та етнічні спільноти, у тому числі не слов'янського походження;
- ✓ Полі етнічний склад Русі – не розмовляв жодною із сучасних форм мов, які сьогодні визначають як українську, білоруську, російську, болгарську, польську тощо;
- ✓ Із погляду походження та лінгвістичної спорідненості – українську, білоруську та російську мови відносять до однієї мовної групи (слов'янські мови східної групи);
- ✓ Російська мова *не була штучно завезена* на територію України в якийсь період історії ззовні як *іноземна*;
- ✓ Субстрат майбутніх мов цієї слов'янської групи експансивно поширювався за межі Києва як столиці Русі, де і набував різних діалектичних форм;
- ✓ Церковна мова та кирилиця почали поширюватися з території Русі на інші території, у тому числі – туди, де сформувалося Московське князівство;

- ✓ Регуляційні та примусові заходи щодо обмеження «народних діалектів», що впроваджувалися на територіях майбутньої України, Білорусі та РФ, уходять коренями – у *мовну політику церкви*, яка в ті часи розглядалася як *утилітарне нормування* різноманітності діалектів з метою – приєднання до Православ'я (тому навіть сьогодні існує архаїчна думка, що руський і православний слов'янин – синоніми);
- ✓ Подібні регуляційні, примусові та обмежувальні заходи вживалися *також* на інших територіях майбутньої України, які перебували під владою Австро-Угорської імперії, Речі Посполитої тощо, де починали домінувати польська, німецька та інші мови. Яскравий приклад полонізації, коли мовою спілкування більшості (зокрема, етнічної) у Львові була – польська мова (але претензій у контексті заборон, окупації та колонізації України в цьому випадку сьогодні в держави не виникає);
- ✓ Утиски української мови велися з боку польської, німецької, румунської та інших мов, залежно від домінування тієї чи іншої держави на територіях, що тепер належать сучасній Україні (Австро-Угорська імперія, Річ Посполита, Литовське князівство тощо). Та чомусь про це ніяк не згадують пропагандисти антиколоніальної політики, і навіть актуальні мовні конфлікти на цьому ґрунті намагаються замовчувати, переводячи весь негатив виключно в площину російськомовного населення країни;
- ✓ Літературна російська мова розвивалася, у тому числі на територіях, які зараз належать до сучасної України, як і навпаки – українська мова була вживана на територіях, які зараз відносяться до РФ;
- ✓ Сучасні літературні форми мов цієї східної групи остаточно сформувалися лише на початку ХХ століття, а до цього їх розвиток відбувався у прямому взаємозбагаченні;
- ✓ Історичним джерелом та зразком літературної української мови в найбільш поширеній та нормованій формі є – *центральна Україна*;
- ✓ Відсоток спорідненої лексики між мовами цієї східнослов'янської групи в середньому майже 90%;
- ✓ У Російській імперії в 1905 році українська мова була – офіційно визнана;
- ✓ У 20-ті роки в СРСР проводилася примусова українізація на території УРСР (за активної підтримки Сталіна);
- ✓ У СРСР українська мова розглядалася як національна мова УРСР і заборонена – *не* була, тому мала всі права щодо використання, поширення, розвитку тощо;
- ✓ У СРСР – не існувало єдиної державної мови, хоча зазвичай російська неформально та *додатково* розглядалась як мова *міжнаціонального* спілкування (до 1990 року коли республіки вже почали проголошувати свій суверенітет);
- ✓ Сьогодні в Україні можна зустріти діалекти, схожі за артикуляцією, на діалекти поширені на територіях Білорусі та РФ – як і навпаки. Подібна ситуація з діалектами є на інших суміжних з Україною територіях;
- ✓ Історично Україна претендує на право походження російської мови більшою мірою, ніж РФ, тому що загальний лінгвістичний субстрат, слов'янські діалекти, церковне книжне письмо, кирилиця – прийшли у майбутнє Московське царство з територій Русі (із метрополії Києва);

- ✓ Твердження, що російська мова – є історичним надбанням та культурним продуктом лише РФ – хибно у своїй основі та *антинауково*. РФ не має монополії на російську мову, так само як не володіє монополією – на слов'янське походження та спадщину, кирилицю, діалекти слов'янських мов, християнство, церкву тощо. Навіть назва «Росія» це переклад з грецької «Русь»;
- ✓ Україна має повне право оголосити російську мову своєю культурно-історичною спадщиною, і таким чином – усунути політичні спекуляції щодо «мовної проблеми» раз і назавжди, як зсередини так і ззовні країни;
- ✓ Перед референдумом щодо незалежності України, 1 листопада 1991 року була прийнята «Декларація прав національностей України» (яку підтримав Народний рух України, головою якого у 1992 році стане В'ячеслав Чорновіл);
- ✓ У сучасній Україні з моменту її проголошення в 1990 році та заснування в 1991 році жодного разу не проводився референдум щодо статусу мов, якими розмовляють на цій території;
- ✓ Статус і відповідні права щодо мовного питання наявні в Конституції України та станом на 2025 рік – не виконуються і грубо порушуються (із використанням державного примусу та фізичного насилля над громадянами, навіть над дітьми й підлітками).

Уточнення: визнання реального історичного та культурного статусу російської мови (та інших мов!) в Україні не означає, що необхідно обов'язково зробити її другою державною (де само поняття «державна мова» означає – офіційну мову держави і юридичний контакт між державою та громадянином; також слід зазначити, що стан державної мови – не дорівнює стану офіційної мови, яка може бути паралельно вживаною щодо всіх аспектів життя громадян, але не бути офіційно-юридичною мовою держави).

Розв'язання цього питання необхідно залишити – *вільному вибору всіх українських громадян* – згідно з відповідною конституційною процедурою (наприклад, у вигляді спеціального референдуму, де будуть вказані *всі можливі варіанти* конституційного статусу *всіх мов спілкування* в Україні або у формі законного вибору місцевих й обласних спільнот у складі незалежної України). Це на випадок, якщо відповідна стаття Конституції щодо можливості вільного спілкування, поширення і розвитку російської та інших мов – когось чомусь не задовольняє і як показує дійсність – не виконується.

Резюмуючи:

Те, що сьогодні відомо як «мовна проблема» в Україні – є ні що інше, як *політична маніпуляція від набувачів вигоди*, яка суперечить історичним даним, науковому погляду та реальному стану речей у громадянському суспільстві. Різноманітна пропаганда з цього питання поширюється як з боку влади України, так і з боку РФ, Польщі, Угорщини, ЄС та інших зацікавлених політичних груп та ідеологій (партії, олігархічні ЗМІ, куплені лідери думок, грантові організації, спеціальні служби тощо).

Мета цієї фіктивної ідеології та агресивної політики, сумарно та з усіх сторін, є – сегрегація суспільства, руйнація територіальної цілісності держави, повалення конституційного

устрою країни, порушення прав і свобод громадян, встановлення автократичного правління та диктатура політичного проєкту архаїчної меншості.